

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 105 hallituksen esityksen johdosta laiksi maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunta on 18 päivänä joulukuuta 1984 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 258 laiksi maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta.

Maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta annetun lain mukaan valtiolle on vuosilta 1983—1985 suoritettava maidon ja sianlihan vientikustannusmaksua. Maidon vientikustannusmaksua ei kuitenkaan suoriteta maidosta, joka on tuotettu Lapin läänissä ja eräissä Oulun lääniin kuuluvissa kunnissa. Maidon vientikustannusmaksun suuruus on ollut kuluvan vuoden syyskuun alusta 2,5 penniä litralta. Hallitus ehdottaa, että maidon vientikustannusmaksu korotettaisiin väliaikaisesti 5,5 penniksi litralta. Korotettua maksua olisi suoritettava tammikuun 1 päivän ja heinä-

kuun 31 päivän 1985 välisenä aikana vastaanotetusta maidosta. Tämä 3 pennin suuruinen korotus olisi tavanmukaisesta maksuajankohdasta poiketen suoritettava yhtenä eränä viimeistään 25 päivänä elokuuta 1985.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1984

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja Muurman (osittain), jäsenet Ajo, Alppi, Impiö (osittain), Malm, Mäki-Hakola, Pohjala, Rosnell, Sutinen, Tenhiälä, Tikka,

Tuovinen ja Vainio (osittain) sekä varajäsenet Eklund, Hietala, Jokela (osittain), Kuusio, Lahti-Nuuttila (osittain), Manninen, Mattila, Sasi ja Vepsäläinen.

Vastalauseita

I

SKDL:n linjana maatalouden ylituotannon kustannusten, markkinointi- tai vientikustannusten perimisessä maataloudelta on ollut se, että

pienet perheviljelmät niistä vapautettaisiin ja vastaavasti perintä kohdistuisi suurtuottajiin, jotka ylituotantoa kasvattavat. Tästä syystä aikanaan

SKDL:n eduskuntaryhmä esitti maidon markkinointimaksun (vientikustannusmaksun) porrastusta tuotannon määrän mukaan.

Kun kaksihintajärjestelmä, johon SKDL:n eduskuntaryhmä esitti pienten perheviljelmien asemaa helpottavia ja suurtuotantoa voimakkaasti rajoittavia muutoksia niitä laiksi kuitenkin saamatta, säädettiin, hallitus antoi ymmärtää, että maidon vientikustannusmaksun perimisestä voitaisiin luopua. Nykyinen hallitus oli ehtinyt nostaa vientikustannusmaksun 1 pennistä litralta 7,5 penniin litralta, mistä sitä alennettiin kaksihintajärjestelmän myötä 2,5 penniin, mutta ei kuitenkaan 1 penniin litralta, mikä oli ollut voimassa nykyisen hallituksen ryhtyessä hoitamaan tehtäviään. Alennusta 2,5 penniin litralta kaksihintajärjestelmän säätämisen yhteydessä on

pidettävä hallituksen uuden korotusesityksen valossa harhaanjohtamisena, millä peiteltiin kaksihintajärjestelmän heikkouksia. Nyt hallitus esittää vientikustannusmaksuksi 5,5 penniä litralta 1.1.1985—31.7.1985 väliseksi ajaksi, mikä on vain 2 penniä alempi kuin mitä maidon vientikustannusmaksu oli korkeimmillaan ennen kaksihintajärjestelmän säätämistä. Korotusesitystä on pidettävä hallituksen tunnustuksena sen maatalouspolitiikan epäonnistumisesta, minkä kustannukset sälytetään niin pientuottajille kuin suur-
tuottajillekin samansuuruisina.

Ehdotammekin,

että Eduskunta päättäisi hylätä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1984

Osmo Vepsäläinen

Irma Rosnell

Ulla-Leena Alppi

II

Maidon kaksihintajärjestelmään kuuluvien lakien käsittelyvaiheessa luvattiin, että maidon vientikustannusmaksua alennetaan 7,5 pennistä viidellä pennillä eli 2,5 penniin maitolitraa kohden, koska maidon kiintiömaksu määrättiin ylikorkeaksi eli 160 penniin maitolitralta.

Luvattu maidon vientikustannusmaksun alentaminen toteutettiin 1.9.1984 lähtien.

Näin ollen oikeana ja kohtuullisena ei voida pitää sitä, että nyt jo neljän kuukauden kuluttua sovittua asiaa ryhdytään muuttamaan, kuten kä-

siteltävänä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan maidon vientikustannusmaksu korotettavaksi 2,5 pennistä 5,5 penniin maitolitraa kohden myös kuluttajia lupauksen vastaisesti rasittamalla.

Maidon vientikustannusmaksun 3 pennin korottamisesitystä tulisi korjata sillä tavoin, että maidon vientikustannusmaksua perittäisiin vain 75 000 litraa ylittävältä osalta ja loppumäärä kertyisi 160 pennin suuruisesta kiintiömaksujen kannosta.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1984

Vieno Eklund